

Årsrapport 2021 for Raet nasjonalpark

Fremlegging for verneområdestyret 19. desember 2021

1

SNOs årlige arbeidsportefølje bestemmes av

- Våre lovbestemte oppgaver
- Sentrale bestillinger
- Regionale/lokale bestillinger

Naturoppsyn.no

2

Mange i SNO har fagansvar på ett eller flere tema

- Mitt fagansvar er rovfugl i Sør-Norge ++
- Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark og Viken
- Kongeørn og hubro er del av det nasjonale overvåkingsprogrammet
- Jaktfalk, havørn og hønehaug bestilles av SF i Agder

3

Hva er det SNO har bedrevet i Raet nasjonalpark i 2021?

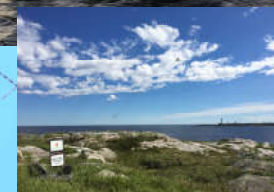
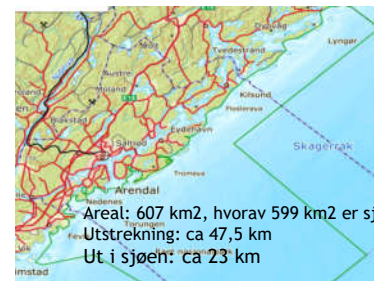
4

1. Kjerneoppgaver (kontroll, tilsyn, informasjon)

5

1. Tilstedeværelse

6

7

Motorferdsel i utmark – Sentral bestilling

- Generelt høy prioritet på temaet
- Verneområder og andre sårbare naturområder viktig
- Kjente problemområder og tips

8

1.1 Motorferdsel i utmark

Vannskuter og øvrige båter tillatt

- Men ikke i ferdselsforbudstid i Sone A!

Motorisert i lufta

- Lavflygingsforbud på 300 m
- Redningshelikopteret er vi glade for men er all flyging nødvendig tro...
- Droneer – er der... men i begrenset antall

Ulovlig kjøring på land,

- Kjøring på Botstangen ut i rullesteinbeltet sett fra sjøen – privat i fellesferien. Anbefaler sperre med kanstein. Lagt inn i Collector januar 2020 m forslag til antall stein og hvor.
- «uttalelse fra politiet;»

Skjermdump fra field Maps (Collector)

9

Politiet uttaler;

-Sak hvor 4 biler skal ha kjørt og parkert inn på et område hvor det ikke er tillatt å kjøre bil. Ut fra bildene så ser det nærmest ut som at det er en vei på stedet.

Usikkert hvorvidt det er merket med skilt eller andre ting som tydelig markerer at det er forbudt å kjøre her.

Hvis en bare skal forholde seg til et kart så er ikke dette så tydelig.

Bileierne har fått en advarsel.

Saken anbefales henlagt, dette pga det er usikkert hvorvidt dette er merket og de anmeldte handlet i god tro.

10

1.2 Laks og sjørørret

Laks og sjørørret

- Leter mest aktivt etter garn på våren.
- Fredningszone i Sømnskilen, 12 i AA
- Kilenøtter – forbudt fra 15. mars 2021 i Agder
- Stikkprøver i Nidelva og andre elver
- Følger med på bekkene på høsten – både mtp vandringshindringer og event. lysting

Ingen saker i parken i 2021 etter lakseloven. Bildet viser tidligere beslag av sjørøretgarn vest for parken

11

1.2 Sjøfugl (jaktoppsyn)

- Regler i perioden 2017-22, har nok redusert interessen for denne jakta!
 - ærfugl - kun jakt på hanner i AA
 - Ikke svartand, kun østfold for tiden...
 - Ingen måkearter
 - kun skarv med hvit buk.... (ungfugl) blir NT
 - Men mye skadefellingsaktivitet på grågås...
 - Ny periode 2022-2028 – forventede endringer; kvote på ærfugl

Jaktoppsynet på sjøen utføres ofte i forbindelse med andre oppgaver. Forholdsvis lite aktivitet i A-Agder.

storskarv, underarten mellomskarv er en jaktbar art i Agder per i dag. Foto: SNO v Arild Pfaff

12

1.3 Tilsyn med verneforskriftene

Ilandstigningsforbud i hekketida i sone A (15/4-15/7)

- Folk er flinke til å respektere forbudet
- SNO, herunder SGT, avdekket ikke brudd på ilandstigning i sone A i parken 2020 eller 2021.
- Raet np verneforskrift er innholdsrik og området besøkes av mange mennesker
- Merkingen med verneskilt og infoplakater er gjort. Sonemerking gjenstår eks. Sone B og ferdsselsone på L. Torungen.

Den 8. juli 2019 var det flott vær. Da var det tre tilfeller med ilandstigning, her på Indre Halvorsholmen og to båter på Lille Torungen.

13

2. Bestillingsoppgaver

14

2.1 Tiltak – tilsyn og oppfølging

- Fleste tiltak, herunder skjøtselsoppgaver i regi av forvalter/styre. Ønske fra SNO
- SNO fører tilsyn med forvaltningens gjennomføring av tiltak
- SNO kan følge opp tiltak i felt etter bestilling.
- Samarbeid mellom forvalter/styret, kontraktører, SNO
- Større tiltak i 2021. Spornes og Tromlingene veg. rydding
- Bestillingsmøtet kommer - forvaltningen-SNO - nøyere gjennomgang, oppdateringer begge veier, innspill til nye tiltak mm

15

Oppdukkende oppdrag/bestillinger

16

2.2 Bekjempelse av fremmede arter - fauna

Mink

- To innleide jaktekvipasjer + sno + noen ivrige private
- Jakt med hunder på vinter og vår
- Fangst med feller hele året
- To felleområder i parken; øst og vest
- Østre felleområde – SNO v/Jim 45 feller
- Vestre felleområde – SNO v/Arild – 30 feller
- Tromøy øst – SNO v/Bjørn – 5 feller
- Noen feller privat
- Mørketall – noen private tar ut noe mink

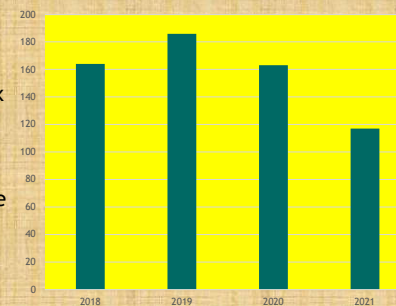
Uttak av mink i Raet np 2021.

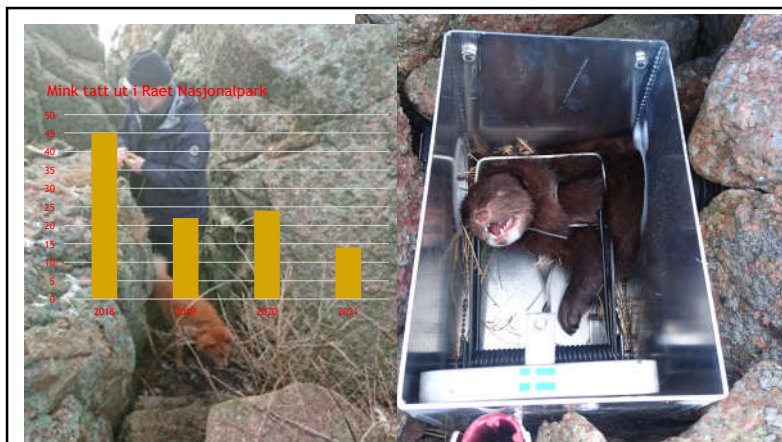
17

Uttak av mink i Agder

- Gjøres av flere ekipasjer i regi av SNO
- Noen ivrige private aktører bidrar inn i statistikken, Blix fra Høvåg og Tønnesøl fra Risør
- Hund og feller
- Merk. Data fra Tønnesøl ikke lagt til for 2021. Normalt rundt 30-40 mink

18

19

20

Forslag til tiltak i Raet np i 2022

- Re-åpne Hasleøysundet - bro løsning
- Ferdigstille massefjerning i Haslebukta
- Fjerne ruin etter gammel hytte på Vaodden
- Fjerne lekter, Rødøya
- Restaurere steingjerder- rapport
- Fortsette svartelisteuttak; mink, rykerose, platan, mispel osv
- Steinbord og eikebenker noen steder - eks. Storesand og Lillesand
- Tilbud/forespørsel fra lokal «benklag» om å lage og plassere ut noen benker i eik her og der

21

Fullføre masseutak Haslebukta

- Bildet er fra ca 1958
- Viser status før utfylling
- Foreslår å ta ut det resterende av påfylt masse
- Noen mindre justeringer bør gjøres, rette opp og supplere kansteiner, avbøtende erosjonstiltak ved rørene, mulig ett rør til.

22

Hytteruin Vaodden bør ryddes opp i

23

Rapport over steingjerder og status i Søm lvo er under arbeid

- Totalt ca 1,8 km steingjerder
- Ulik status
- Ulike gjerdetyper
- Ikke alt er aktuelt å restaurere
- Alt er oppmålt, bilder tatt...

24

25

Innspill til tiltak 2022 fortsetter...

- Tromlingene - status og veien videre?
- Spornes -status og veien videre?
- Fjerne lyktestolper, og ledning i Bøkeskogen på Søm
- Merke sone B - sårbare natur og arter, samt ferdselssone på Lille Torungen
- Steingjerde reg. ble utført sommeren 2021. Restaurering neste steg...

26

Marin forsopling: SNOs rolle

- Mange aktører og finansieringsløsninger.
- SNO deltar i det statlige samarbeidsforumet for marin forsopling og Miljødirektoratets marin forsopling team.
- Senter for Oljevern og Marint Miljø overtar fra og med 1. januar 2022 koordineringsarbeidet knyttet til marin forsopling, inkludert tilskuddsordningen.
- SNO er foreløpig tiltenkt en tilsynsrolle.
- SNO er ikke en ryddeaktør og transporterer ikke avfall, ut over å bistå ved mindre aksjoner i regi av forvaltningsmyndigheten

27

2.3 Avfall (marint søppel) og forurensning

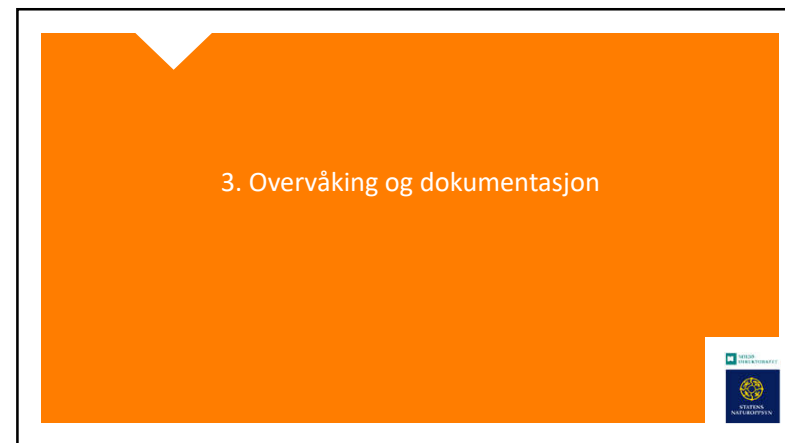
- Flere som rydder der ute; SNO, FM, Våre strender, Green-bay, Strandryddedagen, skoleklasser, speidere, private, Agder Renovasjon, innleide pensjonister Noen kommer og noen går....
- Skjærgårdstjenesten:
 - Rydder sjøfuglreservatene før 15/3

28

29

30

Sjøfugler – veldig god rigg i x-A-Agder

- Omfattende reirtellinger hvert 3. år- Neste er våren 2022...
 - Sjøfuglreservatene
 - Sone A i parken
 - A-lokaliteter
- Teistkasser
- Havhestkolonien
- Reirtelling av skarvekoloniene etter hekking
- Lett tilrettelegging for teist og havhest
- Rydding av skarveireir for søppel
- Uttak mink
- Jaktoppsyn

Geir hos fm reirteller skarvekolonien på Skurvene sammen med SNO

31

Hvor er sjøfuglene i parken?

Her vises to av de mest sjøfuglerike områdene i Raet np; -Triangellet- og Askerøy Stangholme/Flatskjæra

32

Resultater overvåking av havhest, teist og skarv i parken

- Havhestkolonien (EN?) utgjøres av to-tre par - ett av dem prod. Ikke i 2021
- Ett kjent par med teist (VU?) i Raet np, på lille Torungen. Trolig hekking i 2021
- Storskarv (ny NT). Treffsikker totaltelling av hekkende par i A-Agder i 2020 og 2021 - Økning i bestanden

33

Storskarv hekking i Agder og i Raet np

Aust-Agder

508

2020

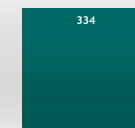

2021

Raet nasjonalpark

321

2020

2021

34

Teistens krav til levested sammenfaller med minkens...

Dokumentert hekking av teist i A-Agder i 2017. Forrige var i 1989.

35

Tilrettelegging for teisten utover å fjerne mink

36

37

Parkens Juvel
Kun to til tre par i den lille kolonien
En unge i 2015, 17 og 18- samme pare
Ikke vellykket i 2019, 2020 eller 2021. Lette
tilretteleggingsiltak er utført i nærområdet

38

Havørna og vandrefalken er tilbake men...

- Havørna og vandrefalken er nå i parken hele året og begge hekker nær. SF bestiller SNO ressurs på havørn, jaktfalk og hønschauk
- Men når kommer hubronen, oteren, tårnfalken og tyvjoen tilbake? Overvåking hubro er nasjonalt forankret.
- SNO og gode samarbeidspartnere følger med...

39

Overvåking av rekoloniseringen av oter

- NINA v/Arild Landa overvåker oterens reetablering i Sør-Norge
- SNO var med i november 2019 og satte opp to kamera – begge i parken, begge i Tvedestrand- Askerøya. Ikke sjekket enda...
- Jim fremskaffet lokal historisk kunnskap.
- Disse står og jobber – røktes i løpet av året
- Oteren er på vei! Fedafjorden og 2 mil øst av Tvedestrand – innvandring fra begge sider

NINA v/Steven setter opp viltkamera i november 2019 ved Askerøya. Foto: Arild Pfaff

40

4. Samarbeid med andre etater

41

4.1 ; Mange etater å samarbeide med

- Politiet, endringer...
- Forvaltningen
- Fiskeridirektoratet
- Mattilsynet
- Skjærgårdstjenesten
- Kulturmyndighetene

42

5. Oversikt pågående straffesaker

43

5.2 Anmeldelser i og nær Raet np og Søm Ivo

Anmeldelser i/i umiddelbar nærhet av Raet np/Søm Ivo, anmeldt av SNO eller som følge av samarbeid sno/politiet Sakene anmeldt eller avgjort i 2021, eller venter på avgjørelse				
Verneområde	Anmeldt forhold	Kommune	Status i saken	Kommentar
Raet np	Fire biler i rullesteinbelte på Botstangen	Arendal	Henlagt på bevist stilling	Vikar som anmeldte sommeren 2020. To reisefølger. Gjennomført problemstilling, noe bør gjøres fysisk for å hindre dette. Henlagt på bevist stilling.
Raet np	Motorferd i Kvennebekken, hyttebygging, vedlikehold	Grimstad	Statsadvokaten ber om mer etterforskning	Forslag til betaler 10 og 20 000 til bygmester og maskinfirma. Statsadvokaten sendt tilbake til politiet og ber om mer etterforskning
Raet np	Sjefugl jeger - jakt fra motorbåt, nov. 2020	Arendal	Ligger hos påtale	De to sjefuglsakene henger sammen. Tre kamerater som var ute i Samskilen. Saken ikke avgjort, ikke anført.
Raet np	Sjefugl jeger - jakt fra motorbåt, for mange skudd, nov 2020	Arendal	Ligger hos påtale	Se over.
Raet np	Kjøring med traktor og gravemaskin, Flangeborg, vedhogt	Arendal	Ligger hos påtale	SNO og politiet sammen. Tips fra Forvaltningen. Sak 15457635
Raet np	Tenne uten råtnetråd	Grimstad	Bot kr 6000	SNO, politiet og SGT på aksjon. Sak 15557936
Raet np	4 hummertenner satt kvelden før hummerfiske	Grimstad	Ligger hos påtale	SNO, Politiet og SGT på aksjon. Sak 15556922

44

1. Anbefalinger til styret for Raet np/Søm lvo 2022

Vær bevisst på mandatet og utøv en kunnskapsbasert forvaltning!

- *Fremskaff det en mangler av kunnskap
- *obs på arealsakene - bit for bit..... også områdene inntil parken om mulig....
- *Svartlistebekjempelse bør ha fokus, mink, rynkerose, stillehavspøsters, platan, berberis... Dette er trusselarter for norsk natur og for brukerne av den
- *Vær sultne på data fra biologiske undersøkelser i parken
- *Tenk stort! Gap over mye! mange store og små tiltak for å fremme verneformålet!
- _Be om feltbistand til det mestel bagrunnsdata, oppsjekking, befaringer, feltbiten av tiltak, oppfølging, sluttbefaringer –ikke sikkert vi kan bidra på alt, men forsøk!

45

Takk for oppmerksomheten og lykke til videre i den svært viktige jobben dere gjør!

46